

Warszawa, 19 października 2021 r.

Stanowisko Polskiego Komitetu Energii Elektrycznej dotyczące rewizji dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej

Polski Komitet Energii Elektrycznej (PKEE) jest zdania, że usprawnienia w obszarze efektywności energetycznej są konieczne, by osiągnąć bardziej ambitne cele klimatyczne UE. Niemniej rewizja dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej (EED) musi uwzględniać różne punkty startowe poszczególnych państw członkowskich Unii Europejskiej, w szczególności w obszarze ciepłownictwa i wysokosprawnej kogeneracji.

PKEE uważa, że warunkiem koniecznym do osiągnięcia sukcesu jest zapewnienie by wszelkie nowe cele pozostawały osiągalne. Jest to szczególnie istotne w kontekście propozycji Komisji Europejskiej, która próbuje znacząco przyspieszyć tempo działań w obszarze efektywności energetycznej do roku 2030. Warto zaznaczyć, że zaproponowane cele, w ujęciu bezwzględnym znacząco przekraczają obecny cel UE. Biorąc pod uwagę, że Komisja zidentyfikowała luki w realizacji celu, na poziomie 2,8 pp. dla energii pierwotnej i 3,1 pp. dla energii końcowej w UE, bardziej wyśrubowane cele mogą być trudniejsze do realizacji, szczególnie bez rozwiniętych mechanizmów po stronie popytowej. Niezbędne jest zatem zapewnienie państwom członkowskim właściwego poziomu elastyczności we wdrażaniu działań w obszarze efektywności energetycznej, które najlepiej przystają do ich krajowych uwarunkowań. W związku z powyższym, PKEE jest zaniepokojony propozycją przyznania Komisji nowych kompetencji zarządczych oraz wprowadzenia nowej metodyki dotyczącej definiowania oszczędności energii, która wykluczałaby użycie paliw kopalnych od roku 2024.

Polska wciąż jest państwem z wysokim udziałem wytwarzania energii z węgla, który stoi przed poważnymi wyzwaniami w sektorze ciepłownictwa. Członkowie PKEE są aktywnie zaangażowani w transformację krajowego ciepłownictwa systemowego, zastępując jednostki węglowe, wysokosprawnymi elektrociepłowniami na gaz ziemny, które niosą liczne korzyści dla lokalnych systemów ciepłowniczych. Dla Polski w horyzoncie krótko i średniookresowym wykorzystanie gazu ziemnego w ciepłownictwie jest jedynym realnym rozwiązaniem umożliwiającym zmniejszenie emisji, poprawę jakości powietrza, przy jednoczesnym niezwiększaniu skali ubóstwa energetycznego. W związku z powyższym, PKEE jest zaniepokojony propozycją zmiany definicji efektywnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych. Nalegamy na utrzymanie kryteriów dotyczących udziału ciepła wytwarzanego w wysokosprawnej kogeneracji, które nie powinny być zwiększane już od roku 2026. Postulujemy aby zmiana ta została wprowadzona od 2030 roku. Wynika to z faktu, iż po pierwsze, jednostki kogeneracyjne są bardzo ważne zarówno dla bezpieczeństwa dostaw ciepła, jak i krajowego systemu elektroenergetycznego, dostarczając około 16% energii elektrycznej dla KSE. Po drugie, propozycje dotyczące udziału odnawialnych źródeł energii w systemach efektywnych wydają się nieracjonalne, jeżeli weźmie się pod uwagę brak technologii OZE mogących zapewnić wystarczająco wysoką temperaturę nośnika dostarczanego

PKEE

Polski Komitet Energii Elektrycznej
Polish Electricity Association

do systemu. W związku z tym, opowiadamy się za umożliwianiem zaliczania energii elektrycznej z OZE zużywanej do wytwarzania ciepła i chłodu, do celu OZE dla ciepłownictwa (RES-H), wraz z uwzględnieniem potencjalnych zmian w EED. Jednocześnie zwracamy uwagę na potrzebę rozważenia zastosowania derogacji dla dużych systemów ciepłowniczych. Nowe wymagania powinny ułatwiać transformację sektora ciepłowniczego, podczas gdy zbyt radykalne kryteria dla efektywnych systemów ciepłowniczych mogą utrudnić finansowanie inwestycji i w konsekwencji przynieść przeciwny skutek.

Wysokosprawna kogeneracja jest kluczowa dla uzyskania oszczędności energii pierwotnej, co bezpośrednio odpowiada nadrzędnym celom EED. W związku z tym PKEE ubolewa, iż propozycja Komisji Europejskiej wprowadzenia normy emisyjności dla wysokosprawnej kogeneracji nie przewiduje stosownego dostosowawczego okresu przejściowego, ani metodyki obliczeń. Wprowadzenie limitu emisyjnego już od 2026 roku, w powiązaniu z proponowanymi zmianami definicji efektywnego systemu ciepłowniczego i chłodniczego zagraża realizacji programu odchodzenia od węgla w systemach ciepłowniczych, jako że nie jest możliwe ukończenie wszystkich inwestycji przed końcem roku 2025. Niespełnienie tego kryterium może ograniczyć możliwości pozyskania finansowania i w konsekwencji mieć negatywny wpływ na dostawy ciepła do odbiorców końcowych, w tym przemysłowych i wrażliwych. PKEE uważa, że nowe kryterium powinno obowiązywać od 2030 roku, by umożliwić dostosowanie planów inwestycyjnych, zaś metodyka obliczania emisji CO₂ powinna odzwierciedlać specyfikę pracy elektrociepłowni.